

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie

Názov školy: Základná škola, Dargovských hrdinov 19, Humenné,

Dargovských hrdinov 19 , 066 01 Humenné

Obdobie plánu: školský rok 2025/2026

I. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu

Stručný popis, ako škola uplatňuje jednotlivé Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (s uplatňovaním, ktorých Štandardov má ŠaŠZ dobrú prax a pri uplatňovaní, ktorých Štandardov identifikuje nedostatky, a v čom sú ich príčiny)

Hlavný cieľ: Zabezpečiť rovnaký prístup k vzdelaniu pre všetkých žiakov bez ohľadu na ich etnický pôvod, sociálny status, zdravotné znevýhodnenie alebo iné faktory. Škola si stanovuje cieľ vytvárať prostredie, v ktorom má každý žiak rovnaké príležitosti na úspech a kde sa eliminuje akákoľvek forma segregácie. Tento cieľ zahŕňa:

- Implementáciu inkluzívnych vyučovacích metód, ktoré zohľadňujú rôznorodé potreby žiakov.
- Rovnomerné rozdelenie žiakov do tried a zabránenie vzniku homogénnych skupín na základe sociálnych a etnických faktorov.
- Posilnenie spolupráce medzi školou, rodičmi a komunitou v prospech inkluzívneho vzdelávania.
- Zavedenie pravidelného monitorovania a hodnotenia úspešnosti opatrení na elimináciu segregácie.
- Vytvorenie bezpečného a rešpektujúceho prostredia, kde každý žiak cíti akceptáciu a podporu.

Uplatňovanie štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní znamená pre organizáciu zavedenie a dodržiavanie pravidiel, princípov a postupov na predchádzanie segregácie, identifikáciu rizika segregácie, či nápravu identifikovaného segregáčného konania. Dokumentami školy, ktoré majú zakotvenú rovnosť vzdelávania, inkluzívne princípy, zákaz segregácie a diskriminácie, podporné opatrenia sú školský poriadok, školský vzdelávací program, pracovný poriadok, či webstránka školy. Všetci pedagogickí aj nepedagogickí zamestnanci školy zdieľajú presvedčenie, že je prioritou rozvíjať všetkých žiakov, bez ohľadu na ich individuálne predpoklady, sociálny a etnický pôvod, či kultúru. Celý kolektív pracuje komplementárne, odovzdáva si navzájom skúsenosti a informácie o svojich žiakoch a ich špecifikách, ktoré je potrebné zohľadňovať. Organizácia za týmto účelom spolupracuje s viacerými inštitúciami, ktoré sú uvedené v bode IV. Podpora a spolupráca.

II. Ciele a vízia plánu

Krátkodobé alebo dlhodobé ciele, ktoré škola chce dosiahnuť v oblasti zabezpečenia rovnakého prístupu k vzdelávaniu.

Krátkodobé ciele (do 6 mesiacov)

- Vytvorenie inkluzívnej stratégie do 6 mesiacov
- Organizovanie prvých školení učiteľov o inkluzívnych metódach
- Vypracovanie smernice proti segregácii
- Uskutočnenie prvých stretnutí s rodičmi o inklúzii

Strednodobé ciele (1 – 2 roky)

- Implementácia mechanizmu spätnej väzby pre žiakov, rodičov a učiteľov
- Zabezpečenie pravidelného monitorovania a hodnotenia rozdelenia žiakov do tried
- Získanie podpory od miestnych samospráv a mimovládnych organizácií
- Posilnenie spolupráce so školskými psychológmi a poradenskými centrami

Dlhodobé ciele (3+ roky)

- Trvalé zavedenie inkluzívnych opatrení do školských procesov
- Zmeny v prístupe k hodnoteniu žiakov s rôznymi potrebami
- Systematické vzdelávanie učiteľov a zamestnancov v oblasti inklúzie
- Vytvorenie udržateľnej inkluzívnej kultúry školy

Víziou je zabezpečiť rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých bez akejkoľvek formy segregácie. Hlavným cieľom je udržiavať, vytvárať a neustále zlepšovať priaznivé podmienky na vzdelávanie, osobnostný a sociálny rast detí a žiakov s cieľom ich sociálnej inklúzie a osobnostnej integrity.

III. Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie

Konkrétne opatrenia (napr. podľa Časti B Metodickéj príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní) a časový harmonogram rozvrhnutia aktivít a určenie zodpovedností za ich plnenie:

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Stratégia	Vytvorenie inkluzívnej stratégie školy	Zavedenie školského plánu na prevenciu segregácie	Štatutár	Priebežne, začiatok v šk. roku 2025/2026
Vzdelávanie	Zabezpečenie pravidelného vzdelávania zamestnancov prostredníctvom odborných podkladov, otestovanie znalostí zamestnancov	Pravidelné školenia na tému inklúzie a antidiskriminácie	Zástupca riaditeľa	Priebežne 1 - krát ročne, začiatok v 1. polroku šk. roku 2025/2026
Spolupráca s rodičmi	Spoločné rekreačné, športové a kultúrne podujatia	Spoločné akcie, tvorivé dielne, rodičovské kluby, podpora dôvery	Pedagogický zbor	Priebežne počas roka
Materiály	Zvyšovanie povedomia u zamestnancov, žiakov a rodičov	Poskytovanie odborných materiálov zamestnancov, žiakom, rodičom	Triedni učitelia	Priebežne 1 - krát ročne, začiatok v 1. polroku šk. roku 2025/2026
Sociálna desegregácia	Zavedenie inkluzívnych tímov	Špec. pedagógovia, asistent učiteľa, špec. Psychológ, spolupráca so spoločnosťou osobnyudaj.sk, s.r.o.	Riaditeľka	1.polrok 2025/2026
Monitorovanie	Monitorovanie rozdelenia žiakov do tried	Zabezpečenie rovnomerného rozdelenia žiakov bez diskriminácie	Zástupca riaditeľa	Priebežne, začiatok v šk. roku 2025/2026
Spätná väzba	Vytvorenie mechanizmu spätnej väzby	Zavedenie anonymného hlásenia segregácie	Vedenie	Vždy pri ukončení prvého polrok a pri ukončení druhého polroka

IV. Podpora a spolupráca

Identifikácia partnerov, ktorí môžu škole pomôcť (napr. NIVAM, neziskové organizácie,) a zapojenie rodičov a komunity (napr. informačné stretnutia).

Identifikácia partnerov:

- **NIVAM** – metodická podpora pri zavádzaní inkluzívnych prístupov, odborné vzdelávanie
 - **Zriaďovateľ** – zabezpečenie personálnych a finančných podmienok pre inkluzívne opatrenia
 - **Centrum poradenstva a prevencie** - diagnostika a podpora rozvoja detí
 - **ÚPSVaR** - v oblasti podpory rodín a detí
 - **spoločnosť osobnyudaj.sk, s.r.o.** – zabezpečenie školení pre zamestnancov, zabezpečenia poradenstva a vypracovanie podporných materiálov
 - **Zapojenie rodičov a komunity**
 - **Pravidelné celoškolské aktivity** a v prípade potreby individuálne stretnutia s rodičmi
 - **Vzdelávacie aktivity školy pre rodičov**
 - **Podporné aktivity pre školu** v spolupráci s rodičmi a komunitou
- Aktívne zapájanie sa do komunitných akcií

Užitočné odkazy na odborné materiály pre školy a zriaďovateľov k desegregácii -

<https://www.minedu.sk/odborne-materialy-pre-skoly-azriadovatelov-kdesegregacii/> Nižšie uvedené metodické materiály môžu pri aktívnej činnosti školy, školského zariadenia a jeho zriaďovateľa prispieť k prevencii a odbúraniu segregovaného vzdelávania a k zabezpečeniu rovnakého prístupu k vzdelávaniu.

Metodické a strategické materiály MŠVVaM SR a jeho priamo riadených organizácií:

- [Metodická príručka desegregácie - 2. aktualizované vydanie platné od 1.1.2025](#) (MŠVVaM SR, 2024)
- [Metodická príručka desegregácie - 2. aktualizované vydanie v maďarskom jazyku](#) (MŠVVaM SR, 2024)
- [Spolu v jednej lavici](#) (MŠVVaŠ SR, 2022)
- [Metodika podporujúca inkluzívne vzdelávanie v školách](#) (ŠPÚ, 2015)
- [Multikultúrna výchova v predprimárnom vzdelávaní](#) (MPC, 2014)
- [Učíme sa žiť v pestrom svete](#) (MPC, 2008)
- [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) (ŠPÚ)
- Vzdelávacie a metodologický portál: [Spolu • Together • Jekhetane](#) (ŠPÚ) • [Internetový portál: Vzdelávanie 21. storočia](#) (NIVaM)

Inšpiratívne materiály na podporu tolerance, inklúzie a rozmanitosti

- [Sprievodca wellbeingom v školskom prostredí](#) (ŠŠI, 2023)
- [Index inklúzie](#) (NDS, 2019)

- [Mýty a fakty o Rómoch](#) (Človek v ohrození, 2018)
- [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) (Rada Európy, 2018)
- [Metodický výklad pre efektívne uplatňovanie princípov desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie \(3D\)](#) (ÚSVRK, 2018)
- [Desegregace.cz](#) (PAQ Research)
- [Príručky: Školy, ktoré menia svet](#) (IPAO, 2017 – 2023)
- [Fighting school segregation in Europe through inclusive education](#) (Council of Europe, 2017)
- [My s nimi a oni s nami](#) (Človek v ohrození, 2015)
- [Chance for Children Foundation: Manuál boje proti segregaci romských dětí v předškolním a základním vzdělávání](#) (Nadace Šance Detěm, 2013)
- [Segregácia alebo inklúzia Rómov vo vzdelávaní: Voľba pre školy?](#) (OSF, 2012)
- [Výchova k tolerancii hrou](#) (PDCS, 2007)